

Castell de Bellpuig o Castell dels Moros

Sant Julià de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: El Puig
Emplaçament Pel corriol que surt del camí situat a mà esquerra, a uns 100 m de l'inici de la BV-5202.
Alçada: 629

Coordenades:

Latitud: 41.92041
Longitud: 2.32191
UTM Est (X): 443772
UTM Nord (Y): 4641162

Classificació

Número de fitxa 08220 - 26
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Només es conserven els vestigis del castell.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN. R-I-51-5642. Decret 22/04/1949. BOE / 05/05/1949.
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Sí, IPA: 1682.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil

Ús actual:	Científic
Titularitat	Privada
Titular:	3813101DG4431S0001HZ
Autoria de la fitxa	Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa:	dv., 15/03/2013 - 01:00

Descripció

Els vestigis del castell de Bellpuig es troben al cim d'un turó, que separa les carreteres de Vilalleons i de Sant Hilari Sacalm. L'assentament de la casa forta de Bellpuig és fet sobre la roca, tallada artificialment formant un fossat, força desfigurat a causa de la construcció, en aquest indret, d'un dipòsit d'aigua de factura contemporània. L'edificació original correspon a la torre de planta rectangular. El seu interior és d'un sol àmbit, cobert amb volta de canó. Posteriorment, se li va afegir un edifici de planta rectangular i diversos murs que delimitaven el recinte per la banda de llevant, dels qual només es documenten escasses restes escampades pel vessant del turó. Es conserva la torre i les restes del mur de façana de ponent, a una alçada aproximada de 9 m, on s'observen dos nivells d'espitlleres. A la part superior del mur, hi ha un engruiximent interior i les restes d'una volta de canó, amb una finestra amb brancals monolítics. La diferència de l'aparell de la part superior del mur respecte a la part inferior és indicatiu d'una fase constructiva posterior. A la banda sud-est, hi ha un angle format per dos murs i l'empremta del mur de ponent. Aquests murs són de la mateixa alçada que el de ponent, falta la volta, i s'afina a la part inferior, fet que assenyala el nivell d'un dels forjats. Les restes del mur situat a l'est mostren un caire ben perfilat, que podria correspondre a una torre sobresortint de la resta d'edificacions, de la mateixa manera que la torre del sector nord. L'aparell dels murs de les restes del castell de Bellpuig és fet de carreus de pedra treballada, de mida mitjana, disposats en filades regulars, i lligats amb morter de calç i sorra, a excepció de la part superior del mur de ponent. Aquest últim és fet amb carreus de pedra treballada de mida petita. Per la tipologia de l'aparell d'aquests murs, es pot datar la construcció del castell de Bellpuig entre els segles XI i el XII, a excepció de la volta i el tram superior de mur de ponent, que podrien correspondre a una fase més tardana, entre els segles XII i el XIII aproximadament.

Història

El primer document que parla del castell de Bellpuig és de l'any 1147, on s'esmenta que era una casa forta que depenia del castell de Samedà. Els seus senyors es cognomenaven Bellpuig i, durant un temps, van ser castlans del castell i feudataris dels bisbes de Vic. A mitjans del segle XIII, els Bellpuig es van unir amb la família Centelles. Al segle XIV, es va desfer la unitat del castell de Samedà i van sorgir diverses divisions senyorials. Sant Julià va passar a mans dels senyors del casal de Bellpuig, i per això durant els segles XIV i XV, el poble era conegut com a Sant Julià de Bellpuig. Al voltant de l'any 1470, durant la Guerra Civil catalana (1462-1472), el casal va ser destruït i no es va tornar a refer mai més.

Bibliografia

- AA.DD. (1986). "Domus de Bellpuig", Catalunya Romànica, vol. III: Osona (II). Barcelona: Ed. Gran Enciclopèdia Catalana. - AA.DD. (1973). "Castells de Sant Llorenç i Meda i Domus de Bellpuig", Els castells catalans, vol IV. Barcelona: Ed. Dalmau, pàg. 904-911. - GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (1986). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Sant Julià

de Vilatorça). - H. M. TALLER D'ARQUITECTURA I CONSTRUCCIÓ S. L (2010). Catàleg de béns d'interès històric arquitectònic i paisatgístic. POUM. Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça. Sant Julià de Vilatorça. - PLADEVALL i FONT, A. (1994). Puig-L'Agulla i Vilalleons: un santuari i una parròquia mil·lenària. Barcelona: Ed. Montblanc-Martín.

